

1.

„Besedu s čitateľmi zrušili,“ zakričím, zavesím si kabát v predsiene a položím kľúče hneď vedľa Willowých. „Nejako to súvisí s Astridinými mačkami, pokazenou práčkou jej mamy a poruchou na severnej linke metra.“

Will mi neodpovedá.

„Dúfam, že mačka nevliezla do práčky,“ poviem a nastražím uši, kde by tak mohol byť. Možnosti nie je veľa: kuchyňa s obývačkou, spálňa alebo kúpeľňa, všetky dvere vedú do predsiene veľkosti truhly v našom prenajatom byte v londýnskej štvrti Brixton. Will s obľubou hovorí, že bývame v Claphame, ale to nie je pravda. Je to Brixton, iba niekoľko minút chôdze od McDonald’s, kde zastrelili chlapíka len preto, že sa predbiehal v rade. Zo spálne počujem šuchot a akési mrmlanie. „Will?“

Ked' otvorím dvere, zbadám Willa, ako si expresne zapína džínsy vedľa našej malej posteľe, a ženu s väčšími prsami než moje, ako si navlieka tangá.

„Nina!“

Dívam sa na nich celá omráčená. Will prebehne očami môj haloweenovsky kostým, Sally Albrightová vo fáze Annie Hallovej. Okraj klobúka mi je zrazu pritesný a zdá sa mi, že ma škrtí golier na blúzke. Snažím sa na ňu nepozerať.

Prejdem do kúpeľne a zamknem dvere, sklopím rozheganú plastovú dosku na záchode, sadnem si na ňu a počúvam, ako zhľadúvajú jej veci. Postrapatím si zvlnené blond vlasy a poškriabem sa na hlave v snahe nepočuť ich šepot, ale aj tak začujem Willa, ako jej hovorí: „Zavolám ti.“ Ona odpovie: „Je mi to ľuto“ a už je preč.

Sedím a načúvam, ako Will počúva za mojimi dverami. Byt pôsobí tak prázdro ako v deň, keď sme dostali kľúče, keď sme stáli na úplnom začiatku, bez nábytku a bez spomienok – ešte predtým, ako sme

I ❤ NORA

Copyright © Annie Robertson 2016

Translation © Adriana Oravcová 2017

© Albatros Media Slovakia s. r. o., 2017

ISBN 978-80-566-0180-8

zistili, že pod nami prevádzkujú bordel. V kuchyni Will zapína varnú kanvicu. Dívam sa na uteráky, ktoré nechal padnuté na čierno-bielom kockovanom linoleu, na flaštičky rozhádzané po kúpeľni a je mi zle. Do očí mi vhŕknu slzy, spakruky si ich zotriem z tváre.

Hľadím do zrkadla na skrinke nad umývadlom, vidím svoj účes v štýle osemdesiatych rokov, teraz už rozstrapatený, a mejkap Sally Albrightovej mi steká po lícach. Pošúcham si tvár a hovorím si, toto musí byť nejaký omyl. Dýchaj zhlboka. Toto sa nemôže diať. Všetko bude v poriadku.

Pri okne na mojej strane posteľe a vedľa vešiaka na šaty, kde stála ona, si vyzlečiem kostým a oblečiem si pyžamu a kardigán – ten, čo mi Will kúpil predminulé Vianoce a ktorý nosím vždy, keď som unavená alebo sa chcem cítiť pohodlne. Snažím sa nepozrieť na posteľ s pokrčenou plachtou a krásnou háckovanou prikrývkou od starej mamy visiacou z posteľe ako odhodený obal z cukríka. Števe ma, že Will sa ani nepokúsil upratať ten neporiadok.

V kuchyni mi podáva šálku čaju – zalistia ho do našich šálok označených On a Ona. Pozriem na šálku a potom naňho tvrdým pohľadom signalizujúcim: To nemyslís vážne! A tak ju položí späť na dubovú pracovnú dosku.

„Poznáme sa z roboty, pracuje v sekcií pre Stredný východ,“ povie a preruší tým ticho, akoby jeho vysvetlenie mohlo anulovať moje pocity. Nemôže.

„Ako dlho?“ spýtam sa, preložím si ruky cez prsia a opriem sa dozadu o pohovku, ktorá stojí na mieste, kde sa stretáva laminátová podlaha kuchyne s ošúchaným sivým kobercom obývačky. Tu bola pôvodne spálňa tohto malého viktoriánskeho terasového domu.

„Ako dlho pracuje v sekcií pre Stredný východ?“ spýta sa Will, opretý o biele skrinky kuchynskej linky, a hlasno si usrkne čaju.

Vyvrátim oči dohora. Will vždy rád trúsil duchaplné poznámky, bola to jedna z vecí, ktoré sa mi naňom páčili, keď sme sa ešte len priatelieli. Teraz, po päťročnom vzťahu, ma to privádza do zúrivosti, podobne ako jeho sŕkanie čaju.

„Ako dlho s ňou spávaš?“ spýtam sa tónom, ktorý naznačuje, že teraz nie je vhodný čas na žartíky.

„Neviem,“ povie a presunie sa k oknu vo výklenku a k ohavnému chrómovanému kreslu, ktoré tu nechali predchádzajúci nájomníci.

„Nevieš?“

„Nie viac ako pol roka,“ odvetí a prejde si rukami po drsných svetlých vlasoch, ktoré mu rastú dohora ako žerucha v miske na vajíčko.

Pol roka! Klesnem na pohovku, ranená do hĺbky duše.

„Prečo?“ spýtam sa a objímam vankúš s plstenou aplikáciou dvoch milujúcich sa papagájov, spomienka na predĺžený víkend, ktorý sme strávili v L'Isle-sur-la Sorgue, kde sme cez deň prečesávali blšáky a v noci pili červené víno a napchávali sa steakmi.

Will neodpovedá.

„Zaslúžim si odpovedeť,“ odseknem a uprene hľadím na čierny viktoriánsky kozub, nad ktorým visí Willow kolosálne veľký televízor, a snažím sa potlačiť slzy.

„Myslím si, že preto, lebo sme sa jeden druhému odcudzili.“

„A neprišlo ti na um, že by stalo za to predebatovať si to, skôr ako začneš kefovať s inou babu?“

„Nevidel som dôvod.“

„Nevidel si dôvod predebatovať fakt, že náš päťročný vzťah sa rúti do záhuby?“

„Nie,“ odvetí, vrtí sa so svojím dlhým tenkým telom na stoličke a nevie si nájsť vhodnú polohu. Teší ma, že nie je v pohode. „Zdalo sa mi to zbytočné.“

„Čo znamená?“

„Znamená to, že ty vidíš všetko v ružových farbách a myslíš si, že hned za rohom ľa čaká happy end ako v niektorom z tých mizerných filmov Nory Ephronovej.“ Prudko sa nadýchnem pri takom rúhaní.

„Happy endy neexistujú, Nina.“

„Existujú.“

„Nie také, ako si predstavuješ ty.“

„Myslís si, že chodím s hlavou v oblakoch?“

„Myslím si, že máš všetky predpoklady stať sa postavou z filmu Nory Ephronovej. Nestojíš pevnými nohami na zemi. A nie si zakotvená v realite.“

„Realita sa preceňuje,“ odvrknem, odložím vankúš nabok a tesne sa zaviniem do kardigánu. Vzápäť si uvedomím, že ho mám oblečený naopak. Prstami chytím nitku trčiacu zo švíka.

„Si talentovaná spisovateľka, ale nič s tým nerobiš,“ povie ticho, takmer taktne, čo ma u muža, ktorého som práve prichytila s inou ženou v našej posteli, dosť prekvapí. „Máš diplom zo scenáristiky, uviedli ti niekoľko rozhlasových hier a potom si napísala úžasné pokračovanie filmu *Ked' Harry stretol Sally*, ale nikdy si ho nedokončila. Je to dosť frustrujúce.“

„Ešte stále neviem, ako sa to skončí,“ zachmúrim sa a potom po krátkom zaváhaní dodám: „Predpokladám, že ona je úplne zakotvená v realite a dokončí všetko, čo začala.“

„Carmen je tvor protiklad. Je cielavedomá, ambiciozna a rozhodná.“ Carmen. CARMEN! Jej meno ma bodne do hrude ako nôž.

„Znie to pôsobivo,“ prehodím sucho.

Neodpovedá.

Chvílu mlčím, hnevá ma, že Will trošku neosladí túto horkú pilulku. Obaja sa strhneme na zvuk zvončeka dolu pri vchode. Vstanem a ozvem sa do mikrofónu.

„Haló.“

V slúchadle praská a počuť nevýrazné mrmlanie.

„Nesprávny byt,“ zakričím s ovelá väčšou zlosťou, než je potrebné. „Prízemie.“

Tresnem slúchadlom a čakám na zvuk bzučiaka dolu pri vchode. Počujeme jemné bzučanie a kroky dievčiny z východnej Európy, ktorá púšťa dnu ďalšieho klienta na akékoľvek masírovanie, oblizovanie či bičovanie, ktoré si objednal.

„Musíme si s nimi o tom pohovoriť, toto je už tretí raz v tomto týždni,“ povie a dívam sa von cez kuchynské okno s rukou opretou o stiesnený jedálenský stôl so stoličkami, rozzúrená tým, že vo dne

v noci nám vyzváňajú opití muži vyhľadávajúci sex. Will mlčky prikývne. Zrazu mi napadne, že ma opustí. Budem sa musieť naťahovať s paní Tangovou, našou prefikanou domácou, ktorá vlastní budovu aj bordel, sama.

Zameriam pozornosť na jesenné lístie na ulici podo mnou, ktoré sa zmenilo na kašu, upchalo kanály a má bezútečnú hnedú farbu. V Ephronovej svete by listy hýrili farbami a v slnečnom jesennom dni by vám pri chôdzi šušťali pod nohami.

„Miluješ ju?“ spýtam sa – je to klasická Ephronovej veta.

Svoj otázku hned oľutujem. Nechcem poznať odpoveď, no skôr ako ju stihнем vziať späť, Will odpovie:

„Áno.“

Sadnem si a uprene sa zahľadím na svoje prsty na nohách, trochu nimi pohýbem. Bledoružový lak sa mi odlupuje.

„Už ma nemiluješ?“

Zadívam sa naňho a stretnem sa s prenikavým pohľadom jeho modrých očí – majú takú intenzívnu farbu, že ma to stále prekvapuje – a upiera ich na mňa.

„Možno, neviem,“ povie a odmlčí sa. „Ale už v tom nie je vášeň, nie som si istý, či vôbec niekedy bola. Ale s Carmen...“

„Ušetri ma detailov.“

„Prepáč.“

Sedíme a mlčíme.

„Kedy si na to prišiel?“ spýtam sa po dlhej chvíli takmer nečujne.

„Myslím, že v priebehu posledných dvoch rokov.“

Chvílu premýšľam. Môže to byť pravda? Je možné, aby ste s niekým žili tri roky a nevedeli, že dva z nich nebolo niečo v poriadku? Všetky tie táboráky a lízanie cukrovej vaty, Vianoce strávené pri telefóne, dlhé novoročné prechádzky a diskusie o nastávajúcim roku, starostlivo plánované letné prázdniny, vícenkdy strávené na last minute výletoch a narodeninové oslavys s hosťami, čo vykúkali z okna našej spálne a počúvali slizké reči na prízemí. Boli sme ako účinkujúci z Priateľov, ktorí sa dívajú na „hrôzu naháňajúceho nahého chlapa“,

no ešte lepší ako oni. Will a ja sme boli ako Ross a Rachel, vlastne lepší, pretože sme sa nikdy nerozišli, boli sme „večný páru“, všetci pokladali za samozrejmé, že sa vezmeme a budeme mať deti. Nikto nečakal, že sa rozídeme. Nikto nerátal s tým, že Will bude kefovať s Carmen.

„Mama bude z toho zničená,“ poviem. „Myslela si, že keď spolu žijeme, znamená to manželstvo a deti.“

„Vieš, čo si myslím o manželstve,“ odvetí. Nemusí dokončiť vetu, počula som to už tisíckrát, no napriek tomu to zopakuje. „Manželstvo ničí perfektne fungujúci vzťah.“

„Kefovať s niekym iným robí podobne dobrú službu.“

Sedíme, uvažujem, čo by som ešte povedala, Will pravdepodobne premýšľa, čo by radšej nepovedal.

Práve sa chystám vysloviť niečo v tom duchu, že „ty sviniar, vypadni z môjho života!“, možno čosi trochu jemnejšie, keď mi Will zasadí zdrvujúci úder:

„Nina, bol by som veľmi rád, keby sme mohli zostať priatelia.“

2.

„Priatelia? Nemôžem tomu uveriť,“ začduje sa Astrid na ďalší deň v kníhkupectve po tom, čo som jej jednu po druhej opísala všetky katastrofy predchádzajúceho večera.

„Ani ja tomu nemôžem uveriť,“ hovorím a pozorujem ju, ako vo výklade aranžuje knihy do tvaru hranice na vatru pre svoju expozíciu nazvanú Jesenná záhrada.

„Čo si mu povedala?“

„Povedala som mu, že je sviniar a nech vypadne z môjho života, v tej chvíli som si nevymyslela nič jemnejšie.“

„Všetci si mysleli, že ste dvojica predurčená na happy end – najprv ste boli priatelia, potom milenci. Presne ako Harry a Sally. Bolo by to také dokonalé.“

„Podľa Willa happy endy neexistujú.“

„To povedal?“

„Uhm. A že vášeň pominula.“

„To je mužský pohľad na vec. Čo si neuvedomuje, že vášeň zo začiatku vzťahu sa nedá trvalo udržať? Nevie, že z toho záväzku vznikne niečo lepšie a silnejšie?“

„Očividne nie. Povedal aj to, že nie som „zakotvená v realite“, plus, že „nikdy nič nedokončím“. V podstate ma nazval rojkom. Ale ja nie som rojko... alebo som?“

„Pravdaže nie,“ odpovie. „Si optimistka.“

„Ako Sally?“

„Presne! Ako Sally.“ Rozsype jesenné lístie na spodok výkladu a požiada ma, aby som vybehlá von a skontrolovala výsledok jej práce z ulice.

Stojím pred schátraným exteriérom a ukazujem jej, ktoré knihy má preložiť inam. Kým to robí, zdvihнем pohľad na tabuľu s názvom

nášho obchodíka KNIHY O LÁSKE, zažratú od špiny z autobusov, ktoré roky premávajú po Brixton Road. Predstavím si, ako pekne by to tu mohlo vyzeráť, keby sa obchodík čerstvo vymaľoval, pridala by sa pásikavá markíza, možno lavička a kvety v kvetináči. Ale je to len ošumely krámik s olupujúcou sa omietkou, vtesnaný medzi záložňu a obchod s lacným tovarom. Väčšina ľudí tadiaľto náhľivo prejde cestou k metru a ani si nevšimne Astridin nádherný výklad.

„Netuším, ako som si mohla nevšimnúť, že sme sa jeden druhému odcudzili,“ povie a cez vŕzgajúce dvere sa vrátim do obchodu. „Možno má pravdu a naozaj som jedna z tých protivne šťastných ľudí, tak ako to Harry vyhodil na oči Sally, jedna z tých veselých ľudí, ktorí píšu nad i namiesto bodky malé srdiečka.“

Astrid sa zasmeje a vyhodí do vzduchu za hrst listov. „A čo je na tom zlé? Ved' to, že si šťastná, z teba nerobí menej hodnotného človeka.“

„Máš pravdu,“ prikývnem. „Navyše, ja veci skutočne dokončujem.“

Uvažujem o tom, no neviem si celkom rýchlo spomenúť na poslednú vec, ktorú som dovedla do zdarného konca, okrem toho, že som priniesla veľký koláč a mizerný čaj na raňajky z malej kaviarničky pod železničnými oblúkmi.

„Jasné,“ pritaká Astrid. „V silnom lejaku si dokončila stavbu prístrešku v záhrade svojich rodičov, zatiaľ čo všetci ostatní zdrhli dovnútra, kde si máčali mätové keksy v horúcej čokoláde.“

„Bolo nás osem!“

„Viem, ale ako jediná si urobila Pavlovovej tortu v tvare labute na náuке o vedení domácnosti. Na konci roka si za to dostala výročnú cenu.“

„Nie som si istá, či sa do toho ráta aj tínedžerské pečenie torty,“ oponujem a podávam jej košík jabĺk, ktoré nazbierala vo svojej záhrade, a teraz ho umiestňuje navrch kôpkou sezónnych kuchárskych kníh.

„Vyštudovala si a dostala si diplom – mnohým ľuďom sa to nepodarí – a tie rozhlasové hry...“ povie, no nedokončí vetu, zrejme si

uvedomí, že to bolo už dosť dávno. Uvažuje o niečom novšom, zatiaľ čo hľadá miesto pre malý vratký stolík. „Vždy dokončíš prácu tu... vždy dokončíš ukladanie záložiek, keď to ja už vzdám. Bez teba by som bola stratená.“

Obe vieme, že ani kníhkupectvo, ani záložky sa nerátajú, no aj tak kvitujem jej snahu.

„Čím dlhšie o tom rozmyšľam, tým som si istejšia, že mi bude bez neho lepšie,“ povie, hoci v skutočnosti chcem, aby sa všetko vrátilo do normálu a aby sa tá záležitosť s Carmen nikdy nestala.

„Presne to isté povedala Sally, keď sa rozišla s Joeom, pamätaš?“

„Áno, ale Sally zatvárala oči pred skutočnosťou,“ odvetím tónom, ktorý naznačuje, že to nie je môj prípad. Čažko sa s niekým rozídete, ak túžite po tom, aby sa vrátil a priznal, že urobil chybu. A ja chcem, aby Will povedal, že Carmen nikdy nemiloval, ale že vždy miloval a bude milovať mňa. Viem však, že sa to nestane, a aj keby sa to stalo, už nikdy by to nemohlo byť také ako predtým, a preto sa musím vyrovnať s rozchodom, inú možnosť nemám.

„Nič si z toho nerob, ak sa cítiš trochu skľúčená,“ povie Astrid a upravuje kyticu z hortenzií, oranžových machoviek a veľkých bodliakov na stolíku vedľa publikácie o aranžovaní kvetov. „Will môže byť kompletný idiot, ale dosť dlho bol súčasťou tvojho života.“

„Ale ja nemôžem márniť čas tým, že sa budem upínať na niekoho, kto miluje inú,“ hovorím a znie to presne ako z programu *The Ricki Lake Show*, ktorý sme s Astrid dychtivo sledovali ako tínedžerky.

„Správne,“ povie, vystúpi z výkladu a vyjde von skontrolovať svoju prácu.

Sledujem, ako nakláňa hlavu raz na jednu, raz na druhú stranu, hrká indiánskymi náramkami a napráva si hrebeň v dlhých hnédych vlasoch. Myslím na to, že má šťastie, že jej otec pochádza zo Stredného východu a mama zo Škandinávie, lebo má tmavé vlasy, svetlé oči, závideniahodné lícne kosti, dlhé šíju a dlhé nohy. Keď sme boli tínedžerky, Astrid bola ľudský ekvivalent novonarodenej žirafy, hnáty mala také vytiahnuté a črty tváre také obrovské, až som sa niekedy

bála, že sa prekotí, zvlášť v štádiu, keď nosila topánky na dvanásťcentimetrových opätkoch. Chlapci ju volali Sophie, podľa francúzskej žirafy, a mňa zase Dumbo, po postave sloníčaťa, ktorú som zdedila po mame. Will si ma pre moju prezývku doberal a nežne ma ňou oslovoval, čo ma privádzalo do zúrivosti.

Astrid sa vracia a utiera si nohy na modrom nylonovom koberci, ktorý je taký tvrdý a zodratý, že by ste oň mohli škrtať zápalkou. Podkaše si kaftan a znova vojde do výkladu, kde na hrot záhradných vidiel usadí malú červienku s naklonenou hlavou, vyrobenú zo starých ponožiek.

„Hotovo,“ skonštatuje a pošúcha rukami v geste naznačujúcim, že je spokojná so svojou prácou.

„Vyzerá to úžasne,“ pochválim ju. Astrid má cit pre dizajn, ktorý mne chýba, všetko, čoho sa dotkne, vyzerá neuveriteľne. Prisámačku, že by mohla pracovať ako návrhárka alebo niečo podobné. „Vieš, čo by si mala urobiť?“ spýta sa a prejde za pult. Tmavé drevo pultu ladí s policami, ktoré obklopujú obchod od zadu smerom dopredu v tvare písmena E. Obloženie bolo pravdepodobne moderné pred tridsiatimi rokmi, keď ho zhotovili, ale teraz sa nedá nazvať ani retro, je skrátka deprimujúce. Prehýnajúce sa škatule starých papierov, ošumelé plagáty na knihy a nepredané výtlačky nastrkané na vrchu políc vyvolávajú pocit klaustrofóbie.

„Mala by si sa chopiť iniciatívy, aby si sa nedostala do depresie.“

„Napríklad?“ spýtam sa a rýchlo vyrovnám najnovšie paperbacky na stole v strede obchodu.

„Neviem,“ odpovie, kým zohrieva mlieko v kávovare. „Niečo, čo by potvrdilo, že dokážeš dokončiť nejaký projekt, že vieš byť úspešná, že si v hociktorý deň v týždni lepšia než akási Carmen!“

Prisunula som si stoličku k pultu a ponorila keks do korenistej kávy latte, ktorú predo mňa práve Astrid postavila.

„Myslís, že by som mala dokončiť ten scenár?“

„Presne!“ pritaká. „Mala by si dokončiť scenár a predať ho! To by si mu ukázala!“

„Ten scenár? Ten, čo nemá koniec?“ spýtam sa a pochybovačne naňu pozriem. Astrid vie, že ako spisovateľka som v slepej uličke, trvá to už roky.

Prikývne. Chvíľu uvažujem a perami zachytím premočený kúsok keksu, skôr ako mi padne do kávy.

„Nevieš o tom, že v Hollywoode už najmenej stokrát zavrhl myšlienku na pokračovanie?“ spýtam sa. „Pravdepodobnosť, že to predám a že sa to nakrúti, je približne rovnaká, ako že do mňa udrie blesk, vyhrám euromilióny a budem laškovať s Johnnym Deppom, a to všetko súčasne.“

„Viem, že je tu malá šanca,“ zasmeje sa, odpije si kávy a díva sa na mihotavé žiarivkové osvetlenie nad našimi hlavami. „Ale musíš sa o to pokúsiť, ak už pre nič iné, tak aspoň preto, aby si Willovi mohla ukázať dlhý nos.“